

Quinta conclusio. Quamvis hæc illuminatio æqualiter ad omnium credibilitum assensum inclinaret, ut optimè dixit D. Tho. in 3. dist. 29. art. 2. ad primum. tamen via generationis ipsorum actuum non est inconueniens, ut quidam articuli prius tempore cadat sub fide, quam alij, ut v. g. prius cadit sub mysterium Trinitatis, quam incarnationis filij Dei, & prius incarnatio, quam mors & resurrectio Christi. Cuius ratio est dependentia exteriorum vnus articuli ab extremis alterius. Ex dictis sequitur, falsum esse. quod Marsilius asserit in 3. q. 14. art. 1. asserens fidem prius assentire huic propositioni, Deus est, deinde assentire huic, Deus est verax, tertio huic, omne reuelatum à Deo est verum. Et per has propositiones assentitur omnibus credendis. Nos autem ponimus fidem habitum non discursiuum, sed immediatè inclinantem ad assensum cuiuslibet credibilis. Vnde non oportet, quòd fidelis in credendo veatur aliquo discursu, sed in actu exercitio credit omnibus articulis propter Spiritus sancti illuminationem, neque opus est, ut ipse reflectatur supra suum actum, & cognoscat ipsam rationem credendi. Hoc enim est Theologicum munus, & non simplicis fidelis, qui simplici quodam actu credit omnia, quæ credit Ecclesia. Et quamuis in fide esset aliquis discursus, non potest ille esse, quem disponit Marsilius, eò quòd illæ propositiones cognitæ sunt lumine naturali.

Sed est argumentum contra ea, quæ diximus maxime contra quartam conclusionem. Nam sequitur ex illa, veram esse sententiam Scoti, quòd habitus fidei reducitur in seipsum. Patet sequela. Nam actus fidei reducitur ad illuminationem, quæ est ex lumine fidei, ergo reducitur ad ipsum habitum, qui nihil aliud est, quam lumen per modum habitus infusum. Respondetur, nego sequela. Quamuis enim ratio credendi sit illuminatio, quæ est à lumine, siue ab habitu fidei, inde tamen non sequitur, quòd ipse habitus, aut lumen habituale in seipsum resoluatur. Sed solum sequitur (quod nos libenter concedimus) actum credendi resoluui in illuminatione, quæ est ab habitu fidei, sed principaliter ab Spiritu Sancto, à quo pendet habitus in fieri, & conseruari, & operari. Vnde ad Spiritum Sanctum reuelantem est vltima

resolutio fidei, & actus credendi. Nō enim habitus ipse, vel lumen fidei acquiritur nostris actibus, ut reduci possit habitus ad actum sicut ad principium, bene tamen sicut ad finem: sed totalis causa efficiens eius est Deus. cuius domus est ipsa fides. Quæ admodum habitus primorum principiorum resoluitur in autorem naturæ, & non in actum assentiendi, quamuis etiam illuminationis luminis naturalis sit ratio videndi principia. Omne enim, quod manifestatur, lumen est, ut dicitur ad Ephes. 5. id est, omne quod manifestatur, a lumine manifestatur, ipsum autem lumen per se manifestum est, neque indiget alio lumine.

¶ Tam respondendum est ad argumenta in principio posita.

Ad primum respondetur, quòd fides catholica propterea sic dicitur, quia catholice fidelis non eligit sibi suo iudicio, & arbitrato, quænam sint credibilia, ad quæ credenda fides inclinatur: sed quantum ad hoc sequitur regulam infallibilem nimirum, Ecclesiam proponentem, & distinguentem credibilia, quæ statim ipse amplectitur Spiritus sancti suggestionem adductam.

Ad secundum argumentum respondetur, quod in illo discursu qui fit, cum fidelis interrogatur, quare credis Deum esse hominem, duplex ratio potest reddi. Altera specifica & formalis ipsius actus credendi: & tunc optima responsio est, credo propter eandem rationem, propter quam credit Petrus, cum dixit, Tu es Christus filius Dei viui. Altera ratio potest inuestigari ex parte credibilis proponendi, & distinguendi, & quantum ad hoc iam diximus, non habere nos interius distinctam reuelationem eorum, quæ credenda sunt, sicut habuerunt Apostoli doctores Ecclesiæ datam ab Spiritu sancto, sed habemus suggestionem Spiritus sancti per illuminationem intrinsecam, ut ea omnia & sola credamus, quæ Ecclesia nobis credenda proponit, tam ex sacris literis, quam ex traditionibus Apostolicis, quam etiam ex determinationibus conciliorum, quæ summi Pontificis autoritate sunt confirmata.

Ad tertium respondetur, hæc esse differentiam inter catholicum, & hæreticum, quod catholicus quantum ad credibilia proponenda, & distinguenda recipit quod Ecclesia